

Motion till riksdagen 2008/09:Fi207

av Ulla Andersson m.fl. (v)

Genusanalys av ekonomiska förslag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra konsekvensanalyser ur ett genusperspektiv av de mer omfattande ekonomiska förslag regeringen lägger fram.

Motivering

Jämställdhetsarbetet kring budgetpropositionerna tog flera viktiga steg framåt under de förra mandatperioderna. Det syns bland annat i budgetpropositionens bilaga Fördelning av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män, som ger en relativt utförlig lägesbeskrivning.

Vad som däremot fortfarande fattas är en praxis av att genomlysna de ekonomiska konsekvenserna för män och kvinnor av de olika skatte- och utgiftsförslag en regering lägger. I de flesta fall handlar det om relativt enkla uppskattningar att göra.

Behovet av sådana beräkningar har aktualiserats särskilt av regeringsskiftet. Den borgerliga regeringen har redan genomfört en rad omfattande skatte- och utgiftsförändringar som var och en omfördelat pengar från kvinnor till män. I de flesta fall har det skett utan någon djupare diskussion kring vilka effekter det har ur ett jämställdhetsperspektiv.

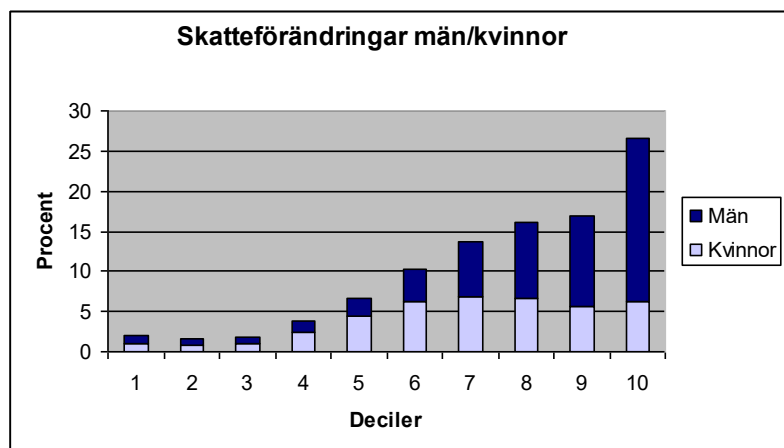
- ? Jobbavdraget: Dels har jobbskatteavdraget gått till män i högre utsträckning än kvinnor, dels har det minskat det relativa värdet av försäkringssystemen, som i sin tur påverkar jämställdheten.
- ? Förmögenhetsskatten: År 2005 hade kvinnor en genomsnittlig förmögenhetsskatt på 16 800 kronor om året, medan män betalade 25 100 kronor. Regeringen har avskaffat skatten helt.
- ? Fastighetsskatten: År 2005 betalade kvinnor i genomsnitt 4 500 kronor om året och män 5 100 kronor. Hur ser det ut med den nya fastighetsavgiften?

Fel! Okänt namn på

- ? Sänkningen av sjukersättningen: Problemet med att kvinnors livsvillkor innebär högre ohälsorisker än mäns livsvillkor har dämpats av Sveriges relativt väl utbyggda sjukförsäkring, men även här har regeringen genomfört betydande försämringar.
- ? Försämringarna av a-kassan: Höjningen av avgifterna riskerar att slå hårdare mot kvinnor än mot män. Detsamma gäller förändringarna av kvalifikationskraven – tydligast i fråga om deltidsstämplingen.
- ? Försämringarna av föräldraförsäkringen: Dels är föräldraförsäkringen en större del av kvinnors inkomster än av mäns, dels riskerar de att ytterligare minska männens uttag av dagar med föräldrapenning.
- ? Vårnadsbidraget: I Finland och Norge där vårnadsbidrag redan införts är över 95 procent av dem som utnyttjar bidraget kvinnor. Hur påverkar det kvinnors inkomstutveckling på sikt?

Till och med i fråga om jämställdhetsbonusen, ett av de få konkreta förslag regeringen presenterat för att öka jämställdheten, har analysen hittills varit ytlig. Till exempel har regeringen inte diskuterat risken att ensamstående föräldrar får en sämre föräldraförsäkring än sammanboende föräldrar, trots att deras ekonomiska villkor redan är svårare.

Den sammantagna effekten av regeringens skatteförändringar illustreras tydligt av hur skattesänkningarna fördelas på könsmärkta inkomstdeciler, som i diagrammet nedan.

Källa: Riksdagens utredningstjänst, Dnr 2007:1 718.

Liberala feministiska företrädare har länge hävdad att de borgerliga partierna kan stå för en minst lika stark feministisk agenda som andra partier. Ändå har den nuvarande regeringen kunnat lägga fram förslag efter förslag som ökar könsskillnaderna i inkomster utan tillstymmelse till protester från borgerliga feminister.

Naturligtvis går det att vara feminist och ändå vara för enskilda politiska förslag som minskar jämställdheten, av andra skäl. Däremot har vi svårt att se hur det går att kalla sig feminist och samtidigt stödja en systematiskt patriarkal ekonomisk politik. För att inte tala om att det borde vara stört omöjligt att

Fel! Okänt namn på

säga nej till att göra konsekvensanalyser av sina egna ekonomiska förslag. Vi hoppas att den här motionen kan få stöd av alla riksdagsledamöter som är för ökad jämställdhet, oberoende av politisk färg.

Stockholm den 9 september 2008

Ulla Andersson (v)

Marie Engström (v)

Jacob Johnson (v)

Kent Persson (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Peter Pedersen (v)